

Ohromný skok v produktivitě práce

V obci Katov v okrese Brno-venkov vede své hospodářství Miroslav Trčka. Spolu se svou rodinou a jedním pomocníkem zvládne práci na 105 hektarech zemědělské půdy. V osevních postupech na orné půdě se střídají tržní plodiny, jako je ozimá řepka, ozimá pšenice, ozimý ječmen, ozimé tritikale a jarní ječmen s vojtěškou a travami. Sklizená píce slouží jako objemné krmivo pro stádo 80 až 100 kusů býků ve volném ustájení.

A ještě další produkt rostlinné výroby nachází uplatnění ve výrobě živočišné – sláma. Veškerá sláma slouží jako podestýlka. K jejímu sběru z řádků se využívá návěs Pöttinger Jumbo 6000 D. Z nosníku nožů jsou pro sklizeň suché slámy nože demontovány. Návěs Jumbo 6000 D si pan Trčka pořídil na jaře 2012, společně se stranovým dvourotorovým shrnovačem Eurotop 651 A. Byly to vůbec první stroje od firmy Pöttinger na farmě. Odvádějí kvalitní práci a jsou velmi spolehlivé. „Pro shrnovač postačuje malý traktor a díky řízené nápravě a čelnímu kopírovacímu kolečku velmi dobře funguje i kopírování terénu,“ řekl Miroslav Trčka.

Lehká a efektivní kombinace

Další fáze modernizace techniky pro sklizeň píce v podniku pak proběhla na jaře 2017. Cílem bylo zvýšení efektivity při sklizni vojtěšky a porostů trav, setých v podobě travních směsí. Na základě spokojenosti s fungováním techniky firmy Pöttinger bylo rozhodnuto opět oslovit tohoto výrobce. Na řadu přišlo nejdříve obracení píce, které bylo svěřeno nově pořízenému velkému modelu nesených obrabečů Hit 8.81 s osmi rotory. Pro dosažení vysoké kvality krmiva je zapotřebí také provést posečení požadované výměry v příhodný čas. V malém počtu pracovních sil je nut-

Miroslav Trčka (vlevo) u svého žacího stroje Pöttinger NovaCat 352 Cross Flow. Techniku od rakouského výrobce na rodinnou farmu dodala společnost Agrozet České Budějovice, středisko Telnice, zastoupená Josefem Zachovalem

ností výkonná technologie a právě takovou může firma Pöttinger nabídnout. Miroslava Trčku zaujala možnost shazování hmoty od dvou nesených žacích strojů NovaCat na jeden řádek, díky které odpadá potřeba samostatného přejezdu se shrnovačem. V roce 2017 tak strojový park rodinné farmy obohatily hned dva nové žací

stroje – čelně nesený Pöttinger NovaCat 301 F v závěsu alpha-motion a vzadu nesený NovaCat 352 CF. Pozorný čtenář si hned všimne, že ani jeden žací stroj není vybaven zařízením pro souběžnou úpravu píce. Nicméně označení CF u druhého stroje poukazuje na originální řešení firmy Pöttinger, a to je šnekový dopravník Cross Flow. Tento systém souběžné dopravy posečené hmoty na řádek se zcela obejde bez zařízení pro úpravu píce. Boduje díky tomu redukovanou hmotností, což znamená nižší zatížení pro půdu i nižší spotřebu paliva.

Šetrné působení na píci

Ve srovnání s běžně rozšířeným kondicionérem s ocelovými V prsty, či s válcovým mačkačem, vyžaduje systém Cross Flow o dvacet procent méně energie. A s píci je manipulováno obzvláště šetrným způsobem. Toho, kdo má zájem alespoň o slabou účinnost na úpravu píce, nové inovativní řešení také potěší. Šnekový dopravník píci při dopravě ke středovému řádku mezi koly traktoru obrací i lehce narušuje a tím urychluje její zavadání.

Osazení dopravníkem Cross Flow nijak neomezuje známou univerzálnost využití žacích strojů NovaCat. S novým systémem mo-

Díky šnekovému dopravníku Cross Flow dokáže tato souprava traktoru John Deere 6830 Premium a dvou žacích strojů NovaCat ze dvou jízd posekat a do jednoho řádku uložit hmotu ze záběru devíti metrů

Lis Pöttinger Impress 155 V Pro za rok slisuje sedm set balíků senáže i sena o průměru 145 cm a hmotnosti až 900 kg

hou být tyto žací stroje využívány při sklizni travních porostů, jetelovin či různých druhů směsek na orné půdě anebo i při sklizni obilnin na GPS. V závislosti na druhu pícniny, množství hmoty i typu následného sklizňového stroje si každý uživatel může zvolit jeden ze dvou možných druhů ukládání hmoty. Kombinace dvou žacích strojů bude formovat jeden středový řádek, což je ideální postup v případě, že se hned v další jízdě na pole vydá sklizňový stroj. Dále pak umí odkládat píci i na široko, pokud se krycí plechy dopravníku Cross Flow zvednou nahoru, takže hmota může na pokosu rovnoměrně zavadat.

Cross Flow v akci

A jaký postup při sečení svých porostů zvolil Miroslav Trčka? Takový, aby si celou technologii co nejvíce usnadnil. S žací dvojkombinací pracuje traktor John Deere 6830 Premium (s výkonem 99 kW/135 k), vybavený čelním tříbodovým závěsem a vývodovým hřídelem. Při sečení projede první jízdou na plný záběr obou žacích strojů. Čelně nesený žací stroj je osazen usměrňovacími disky,

díky nimž má odkládaný řádek pěkně kompaktní tvar. Šnekový dopravník druhého žacího stroje transportuje hmotu na řádek od stroje prvního. Ze záběru lehce přes šest metrů tak po první jízdě zůstává na strništi jeden zdvojený řádek. Na konci jízdy se traktor John Deere 6830 otočí na souvrati, řidič zdvihne čelně nesený žací stroj pomocí tlačítka na ovládacím panelu ze záběru a v chodu ponechá pouze vzadu nesený žací stroj NovaCat 352 CF. Jede přitom pravými koly podél neposečeného porostu a hmota je šnekovým dopravníkem ještě také ukládána na zdvojený řádek z předchozí jízdy. Tak dokáže zkušený praktik během dvou jízd posekat píci z pruhu devíti metrů, rovnou shozenou do jediného řádku. Dvojici žacích strojů NovaCat se systémem CF si Miroslav Trčka pořídil jednak kvůli zvýšení efektivity práce, jednak pro udržování čistoty krmiva. „Opravdu vidím, že míra znečištění krmiva je oproti minulosti nižší. Je to patrné i na tom, že se při sběru řádků lisem nepráší,“ řekl.

Také v horkém počasí Miroslav Trčka novou technologii oceňuje. „Panují-

li vysoké teploty, vidím, že hmota osychá pouze na povrchu,“ řekl přesvědčivě. Nedochází tak k přeschnutí a k nadměrnému zvýšení obsahu sušiny ve hmotě. Ta je navíc bez znečištění – po usečení je hmota až na řádek dopravována komorou šnekového dopravníku, nemohou se tedy do ní dostávat nečistoty.

Jeden člověk od sečení až na silážní žlab

Požadavky na zvýšení produktivity práce při sklizni píce jsou ideálně splněny. Miroslav Trčka se na toto téma vyjádřil velmi spokojeně takto: „S technologií firmy Pöttinger sám zvládnou za tři a půl dne práce posekat a sklídit až na silážní žlab plochu třiceti hektarů.“ A nebyly to jenom vojtěšky a travní směsi, ale také směs ovsu s vikví či žito ve dvoufázové sklizni na

GPS. I ve výnosných porostech funguje šnekový dopravník hladce – velké objemy hmoty zvládá snadno.

Část ploch pícnin je sklízena na seno. „I pro sušení na seno mi žací stroje se systémem Cross Flow vyhovují, hmota je částečně narušena šnekovým dopravníkem,“ vyjádřil své zkušenosti majitel strojů. Povelem na ovládacím terminálu lze zvednout kryt dopravníku do výšky, takže lehce narušená hmota je vzadu neseným žacím strojem odkládána na široko.

K obracení píce šetrným způsobem pro proschnutí z obou stran slouží obraceč HIT 8.81. Ke slovu přitom přijdou všechny přednosti tohoto stroje. Jeho majitel shrnul své zkušenosti takto: „Obraceč Pöttinger HIT 8.81 pracuje s lehkostí, snadno se skládá do transportní polohy, výhodou je také malý průměr rotorů a jejich dob-

Lis Pöttinger Impress 155 V Pro využívá síť o maximální šířce 130 cm. Miroslav Trčka si oblíbil automatický režim zahájení vázání. Jakmile zazní signál naplnění komory, dojde také k řízenému zvednutí sběrače

V uzavřené poloze krytu šnekového dopravníku Cross Flow je píce odebírána přímo od žacích disků a transportována na středový řádek. Kryt lze ale také odklopit a hmotu ukládat na široko

Lis Impress 155 V Pro je vybaven sběračem o šířce 2,3 m. Povrch pozemku může sběrač plynule kopírovat díky nastavitelným opěrným kolečkům a možnosti příčného výkyvu v rozsahu až 120 milimetrů

K ovládání lisu Impress 155 V Pro prostřednictvím systému ISOBUS slouží terminál traktoru. Značné ulehčení řidiči přináší automatický režim práce

ře zvolené profilování. Kopírování terénu usnadňuje kulisa v připojení horního táhla tříbodového závěsu a srdcovitá vodící dráha.

Seno se pak sklízí návěsem Jumbo 6000 D anebo pomocí svinovacího lisu do balíků. Lis je rovněž od firmy Pöttinger a jedná se o model Impress 155 V Pro.

Lis byl pořízen v roce 2019 a za rok slisuje sedm set balíků senáže i sena. „Musím ocenit snadnou změnu počtu nožů. Změnu ze 32 na 16 nožů provedu jednoduše z boku lisu bez manipulace s nosníkem. Ostatní volby jsou možné pohodlně vestoje po vysunutí nosníku do strany,“ pochvaloval si Miroslav Trčka. A sklizeň sena probíhá zcela bez nožů, které je možné z kabiny traktoru jednoduše vypnout.

Výkonný a nenáročný lis

Dále nový lis sklídil uznání i za svou velkou hltlost a přiměřené energetické nároky. „Při sklizni senážního ovsa a s plným počtem 32 nožů pracoval s lisem Impress 155 V Pro

traktor o výkonu 147 kW/200 k, ale hladce jej zvládá i traktor o výkonu 118 kW/160 k,“ řekl majitel stroje.

Lisy Impress uvedla firma Pöttinger na trh poprvé v roce 2017. Koncepte lisů Impress má řadu předností. Hmotu prochází nad plnicím rotorem do lisovací komory přímou cestou bez zlomů. Rotor Liftup umožňuje vysokou výkonnost lisu při rovnoměrném plnění komory. V případě, že by přece jen došlo k ucpání vkládání, pomůže hydraulicky výklopný horní kryt dopravního kanálu.

Variabilní lisovací komora je plněna materiálem rovnoměrně v celé své šířce. Přitom píce prochází přes řezací ústrojí, uložené také nahoře. Výsledkem je pravidelný balík válcového tvaru.

Výsuvný nosník nožů Flexcut je osazen 32 noži Twinblade s oboustranným naostřením a s nonstop jištěním každého nože ve standardní výbavě. Díky tomu tyto lisy dokážou sklízet senáže při zkrácení hmoty na řezanku o teoretické

U velkého modelu nesených obrabečů HIT 8.81 s osmi rotory si majitel pochvaluje lehký a tichý chod, dobře propracované kopírování terénu a snadné skládání

délce jen 36 mm, a dosahovat tak vysoké úrovně slisovanosti.

Po zkrácení píce pomocí nožů hmotu přebírají dva válce s dostatečně agresivním působením k tomu, aby zvládly spolehlivě založení jádra balíku. Stejně tak spolehlivě zachytí hmotu i tři široké nekonečné pásy, které se postarají o její stlačení a zformování balíku do požadovaného tvaru. Úroveň slisovanosti je možné si zvolit ve třech nastavitelných průměrech. Nekonečné řemeny jsou doplněny o aktivní škrabky, které je čistí od ulpívajícího materiálu. Jakmile je balík slisován do zvoleného průměru, automaticky se aktivuje vázání.

Čistě pracující sběrač

Miroslav Trčka je s prací svého lisu Pöttinger velmi spokojený. Nejenom díky velké hltlosti lisu, ale také automatické režimy napomáhají zvyšovat produktivitu práce.

„Můj lis má k traktoru také připojení Load Sensing, takže mohou využívat automatiku,“ řekl redakci s úsmě-

vem. „Mohu klidně s traktorem jet na řádku a ovládací panel mi včas oznámí, že mám zpomalit a pak zastavit. Poté se samočinně zvedne zadní stěna a po skončení vázání je balík opět automaticky odložen na pole a zavře se zadní stěna. Přitom mi celou dobu stačí jen mít sešlápnuté brzdové pedály.“ Následný rozjezd soupravy pak ovládá již řidič traktoru. I na řádku, kde jsou některé vrstvy píce oproti ostatním položeny v devadesátistupňovém úhlu, plnicí rotor lisu bez problému udržuje stále pravidelný tvar balíku. „Opravdu nemusím s traktorem kličkovat za jízdy po řádku,“ dodává Miroslav Trčka.

Další konstrukční výhoda spočívá v tom, že vázací zařízení lisu se nachází v prostoru, kde se nevyskytují nečistoty.

Průměr 145 cm, hmotnost až 900 kg

A názor na kvalitu řezanky? „Lis svými 32 noži zkracuje píci opravdu pěkně,“ sdělil své zkušenosti Miroslav Trčka. A hned dodal: „Líbí se mi možnost automatického vypnutí nožů na vrstvu posledních dvaceti centimetrů balíku. Hmotu o větší délce po obvodu ještě více zvyšuje pevnost balíku.“ Formované balíky mají průměr 145 cm a v senážích váží 700 až 900 kg! Lis přitom jede na řádku, složeném ze tří jízdy se žacími stroji, v němž není hmota nijak výrazně provzdušněna. „Přesto pracuje sběrač lisu pěkně a čistě. Velmi přínosný je příčný výkyv sběrače,“ doplnil majitel lisu.

V letošním roce bude Miroslav Trčka využívat svou techniku Pöttinger již desátou sezónu. Je s ní naprosto spokojený a změna značky nepřichází v úvahu.

Se dvěma traktory a třemi závěsnými stroji značky Pöttinger si dokáže Miroslav Trčka sám posekat a sklízet do balíků své senáže či sena – rychle a v nejlepší kvalitě

Petr Beneš, foto autor a archiv